

19 ΔΕΚ 2013

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-5243522

Αθήνα 18-12-2013
Αριθμ. Πρωτ.: 360

Προς:

Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Καταβολή της ενιαίας ενίσχυσης στους κτηνοτρόφους με βάση τις βοσκήσιμες εκτάσεις»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 3872/18-11-2013

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Τ.-Ν. Κουίκ**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Στο ζήτημα των βοσκότοπων υπάρχουν δύο πλευρές, οι οποίες χρήζουν αντιμετώπισης. Η μία πλευρά είναι η διοικητική, που αφορά στην ρύθμιση της κατανομής των ενισχύσεων (επιδότησεις Κοινής Αγροτικής Πολιτικής) για τη χρήση των βοσκότοπων, όπου οι κανόνες δεν θεσμοθετούνται από τη χώρα μας αλλά αποφασίζονται από τα αρμόδια θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.). Η άλλη πλευρά αφορά στο φυσικό αντικείμενο της διαχείρισης των βοσκήσιμων εκτάσεων, ώστε να ωφελείται η κοινωνία.

Όσον αφορά στη διοικητική πλευρά, η χώρα μας είναι υποχρεωμένη να προσαρμοστεί στα δεδομένα της Ε.Ε. για τον καθορισμό της επιλεξιμότητας των εκτάσεων που δηλώνονται ως «βοσκότοποι», διαφορετικά κινδυνεύει με την επιβολή βαρύντων προστίμων. Για το λόγο αυτό, η επιλεξιμότητα των δηλουμένων βοσκότοπων από τους κτηνοτρόφους με την έννοια των κοινοτικών Κανονισμών ελέγχεται κάθε χρόνο, ενώ πλέον λαμβάνονται υπόψη και οι χαρακτηρισμοί εκτάσεων από τα Δασαρχεία (αναδασωτές εκτάσεις, απαγορευτικές διατάξεις βόσκησης κ.λπ.).

Εφαρμόζεται, δηλαδή, ένα σχέδιο δράσης με στόχο την πλήρη καταγραφή των επιλέξιμων βοσκότοπων σε όλη την Ελλάδα. Το σχέδιο Δράσης για τους βοσκότοπους είναι ακόμα σε εξέλιξη προκειμένου να επιτευχθεί το καλύτερο για την ελληνική κτηνοτροφία. Το χρονοδιάγραμμα αυτής της διαδικασίας δεν έγινε αυθαίρετα κατ' επιλογή του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) αλλά σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και στόχος είναι να ολοκληρωθεί πριν την υποβολή αιτήσεων των γεωργών για το 2013.

✓ Οι ελληνικοί βοσκότοποι στη συντριπτική πλειοψηφία τους είναι δασικές δημόσιες εκτάσεις, οι οποίες ενοικιάζονται στους κτηνοτρόφους. Το καθεστώς προστασίας τους απαγορεύει οποιαδήποτε παρέμβαση από την πλευρά των κτηνοτρόφων με αποτέλεσμα αρκετές εκτάσεις να μεταπίπτουν από βοσκότοποι σε θαμνώδεις, οι οποίες με την πάροδο του χρόνου γίνονται μη επιλέξιμες για ενίσχυση και εν τέλει μη βοσκήσιμες. Επίσης, η ίδια απαγόρευση εμποδίζει τους κτηνοτρόφους να εμπλουτίσουν το βοσκότοπο με κτηνοτροφικά φυτά με συνέπειες

τη μείωση της παραγωγικότητας ή/και την αύξηση του κόστους εισροών της παραγωγικής διαδικασίας, αφού οι κτηνοτρόφοι αναγκάζονται να αγοράζουν μεγαλύτερες ποσότητες ζωοτροφών.

Επίσης, η διάθεση εκτάσεων σε μεγάλη απόσταση από την έδρα της εκμετάλλευσης αλλά και η αδιαφορία μικρής μερίδας κτηνοτρόφων, οδήγησαν στη μετάπτωση αρκετών εκτάσεων από βοσκοτοπικές σε δασικές και συνεπώς μη επιλέξιμες για άμεσες ενισχύσεις.

Οι εκτάσεις βοσκότοπων που εξαιρέθηκαν είναι τελικά αυτές που είναι ακατάλληλες για βόσκηση καθώς θεωρούνται δάση. Αυτές λοιπόν οι εκτάσεις εξαιρούνται και η ευθύνη για τη μη συντήρησή τους βαρύνει τόσο τις περιοριστικές διατάξεις της δασικής νομοθεσίας όσο και τους ίδιους τους κτηνοτρόφους.

Οι δυσχέρειες που έχουν προκύψει και προκύπτουν στη διαχείριση των βοσκότοπων και των ενισχύσεων της ΚΑΠ εδράζονται τόσο στο θεσμικό καθεστώς των βοσκότοπων στην Ελλάδα όσο και στη διαφορετική μορφολογία τους από τους βορειο-ευρωπαϊκούς βοσκότοπους.

Οι ελληνικοί βοσκότοποι είναι ποικιλόμορφοι και ποικίλλουν από πλούσια λιβάδια έως εντελώς ξηροθερμικές εκτάσεις με έντονη παρουσία φρυγανώδους και ξυλώδους χαμηλής και υψηλής βλάστησης.

Από τα ανωτέρω διαφαίνεται ότι, το πρόβλημα που παραμένει να λυθεί είναι εσωτερικό και αφορά στη διαχείριση των εκτάσεων βοσκότοπων, στοχεύοντας στην ορθή και βιώσιμη διαχείρισή τους, η οποία αποτελεί συναρμοδιότητα φορέων και, συνήθως, βρίσκει την αντίσταση των τοπικών παραγόντων και των ΜΚΟ.

Στην τρέχουσα διαπραγμάτευση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) η Ελλάδα, στηριζόμενη από άλλα Κράτη Μέλη του νότου, πέτυχε να αλλάξει ο ορισμός του βοσκότοπου ώστε να μην υπάρχει πρόβλημα για το μεγαλύτερο τμήμα των ελληνικών βοσκότοπων από το 2015 και μετά.

Στην επόμενη περίοδο της ΚΑΠ, οι υπηρεσίες του ΥΠΑΑΤ έχουν ξεκινήσει ήδη το σχεδιασμό ενός πλαισίου διαφανούς αντικειμενικού και αποτελεσματικού τρόπου διανομής και διαχείρισης των βοσκότοπων αναφορικά με τις άμεσες ενισχύσεις, το οποίο θα βασίζεται σε πραγματικά και αντικειμενικά στοιχεία παραγωγής συσχετίζοντας τα με τη διανομή και τη χρήση των εκτάσεων.

Γίνεται προσπάθεια να επιτευχθεί το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα για τους κτηνοτρόφους εντός όμως του κανονιστικού πλαισίου που ορίζει η Ε.Ε. για την απολαβή των επιδοτήσεων. Η προσπάθειά αυτή δεν περιορίζεται σε ένα έτος αλλά γίνεται ώστε μακροπρόθεσμα και μετά το 2014 να μην υπάρξει ξανά πρόβλημα με τους βοσκότοπους.

Για τη λήψη, λοιπόν, της κοινοτικής ενίσχυσης συμμετέχει το επιλέξιμο μέρος της έκτασης που έχει κατανεμηθεί στον κτηνοτρόφο, σύμφωνα με τις υφιστάμενες εθνικές διατάξεις και διαδικασίες.

Στο πλαίσιο χορήγησης της ενιαίας ενίσχυσης 2013, και παρόλο που το χρονικό διάστημα προσαρμογής των αιτήσεων των κτηνοτρόφων στα νέα δεδομένα ήταν περιορισμένο, έγινε σημαντική προσπάθεια από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς ώστε να καλυφθούν όσο το δυνατόν περισσότεροι κτηνοτρόφοι στο στάδιο της προκαταβολής.

Παράλληλα, έχει ληφθεί υπόψη ένα μεγάλο μέρος από τα αιτήματα επιλεξιμότητας που υποβλήθηκαν στις πύλες εισαγωγής (Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών), και αφορούν σε αγροτεμάχια με κωδικό καλλιέργειας 9 (βοσκότοπος) σε μη επιλέξιμες ενότητες. Οι ενέργειες προσαρμογής των αιτήσεων των κτηνοτρόφων καθώς και ο έλεγχος των υπόλοιπων αιτημάτων επιλεξιμότητας συνεχίζεται, με προοπτική να ενσωματωθούν στο άμεσο χρονικό διάστημα και πριν την εξόφληση της ενιαίας ενίσχυσης.

Σχετικά με το φυσικό αντικείμενο της διαχείρισης των βοσκήσιμων εκτάσεων, αυτό που απαιτείται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ, σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία, είναι η επισύναψη στην αίτηση του κτηνοτρόφου, του εγγράφου κατανομής βοσκήσιμης έκτασης από τον οικείο Δήμο ως δικαιολογητικό, ενώ η φυσική κατάσταση της παραπάνω έκτασης (αυξημένη πυκνότητα θάμνων ή δένδρων) επηρεάζει το ποσοστό επιλεξιμότητας για τις κοινοτικές ενισχύσεις.

Η μείωση των επιλέξιμων εκτάσεων των βοσκότοπων δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι θα επιφέρει και αντίστοιχη μείωση του αριθμού των αιγοπροβάτων, καθώς η

βόσκησή τους δε σχετίζεται με την επιλεξιμότητα που αφορά αποκλειστικά και μόνο την απόδοση των κοινοτικών ενισχύσεων.

Σε κάθε περίπτωση, το ΥΠΑΑΤ στοχεύει στο καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα για τους κτηνοτρόφους εντός όμως του κανονιστικού πλαισίου που ορίζει η Ε.Ε. για την απολαβή των επιδοτήσεων, ώστε να μη πληγεί η ζωική παραγωγή.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Α. Ραυτόπουλος

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΑΥΤΑΡΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Οικονομικών-Γραφ. κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Τ.-Ν. Κουίκ